

# İSLAM AHLAK ESASLARI ve FELSEFESİ

|    |                                       |                                                                                                                                                                                                |
|----|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Ders Adı:                             | İSLAM AHLAK ESASLARI ve FELSEFESİ                                                                                                                                                              |
| 2  | Ders Kodu:                            | ILH3088                                                                                                                                                                                        |
| 3  | Ders Türü:                            | Zorunlu                                                                                                                                                                                        |
| 4  | Ders Seviyesi                         | Lisans                                                                                                                                                                                         |
| 5  | Dersin Verildiği Yıl:                 | 3                                                                                                                                                                                              |
| 6  | Dersin Verildiği Yarıyıl              | 6                                                                                                                                                                                              |
| 7  | Dersin AKTS Kredisi:                  | 3.00                                                                                                                                                                                           |
| 8  | Teorik Ders Saati (saat/Hafta)        | 2.00                                                                                                                                                                                           |
| 9  | Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)       | 0.00                                                                                                                                                                                           |
| 10 | Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) : | 0                                                                                                                                                                                              |
| 11 | Dersin Önkoşulu:                      | Yok                                                                                                                                                                                            |
| 12 | Dersin Dili:                          | Türkçe                                                                                                                                                                                         |
| 13 | Dersin Veriliş Şekli:                 | Yüz yüze                                                                                                                                                                                       |
| 14 | Dersin Koordinatörü:                  | Prof. Dr. ENVER UYSAL                                                                                                                                                                          |
| 15 | Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları: |                                                                                                                                                                                                |
| 16 | Koordinatör İletişim Bilgileri:       | E-posta: euysal@uludag.edu.tr<br>Tel.: (0224) 2431066 - 60312<br>Adres: Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi                                                                                 |
| 17 | Dersin WEB adresi:                    |                                                                                                                                                                                                |
| 18 | Dersin Amacı:                         | Öğrenciye, İslam kültürünün önemli bir parçası olan İslam Ahlakını ve onun temel kavram ve düşüncelerini tanıtmak suretiyle onu bu kültürün temel yapısını kavrayabilecek bir düzeye erdirmek. |
| 19 | Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:      |                                                                                                                                                                                                |
| 20 | Dersin Öğrenme Kazanımları:           |                                                                                                                                                                                                |
|    | 1                                     | Bu derste öğrenci, İslam ahlakının tarihini, kavramlarını, yöntemini, temsilcilerini ve günümüz ahlak anlayışları ile ilişkisini değerlendirebilir.                                            |
|    | 2                                     | İslam düşüncesi içerisinde ortaya çıkan ahlak anlayışlarını, İslam ahlakı ve ahlak felsefesinin farklarını ve ortak yönlerini analiz edebilir.                                                 |
|    | 3                                     | İslam ahlakının oluşumuna etki eden düşünceleri, özellikle de İslam dini ve Grek felsefesinde oluşturulan ahlak anlayışlarını araştırabilir.                                                   |
|    | 4                                     | İslam kültürünün klasik felsefi literatürü içerisinde yer alan ahlak anlayışlarını inceler.                                                                                                    |
|    | 5                                     | İslam düşüncesinde ortaya çıkan değişik ahlak anlayışlarını mukayese eder.                                                                                                                     |
|    | 6                                     | İslam ahlakının belli başlı düşünürlerini ve ilgili literatürü değerlendirir.                                                                                                                  |
|    | 7                                     | Ahlak felsefesinin değer, vazife, ahlak kanunu, vicdan gibi temel kavramları arasında ilişki kurar.                                                                                            |
|    | 8                                     | Ahlakın evrenselliği ve yerelliği konusunu tartışır.                                                                                                                                           |
|    | 9                                     | Toplum-ahlak, birey-ahlak ve devlet-ahlak ilişkisini tetkik eder.                                                                                                                              |
|    | 10                                    | Son dönem İslam ahlakçıları ve Türklerin ahlaki özelliğini tanıtır.                                                                                                                            |
| 21 | Dersin İçeriği:                       |                                                                                                                                                                                                |

| Hafta                                          | DERS İÇERİKLERİ                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                | Teorik                                                                    | Uygulama                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 1                                              | Giriş dersi: Ahlak kavramının tasvir ve tahlili.                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 2                                              | Ahlak ilmi ve ahlak felsefesinin konu ve yöntemleri.                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 3                                              | İslam ahlakının dini ve din dışı kaynakları.                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 4                                              | Yunan filozoflarının ahlak anlayışları: Sokrates, Platon ve Aristoteles.  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5                                              | Belli başlı İslam ahlakçıları: Kindi, Farabi, İbn Sina                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 6                                              | Belli başlı İslam ahlakçıları: Razi, İbn Miskeveyh.                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 7                                              | Belli başlı İslam ahlakçıları: Gazali.                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8                                              | Ahlak ilminin temel kavramları: Değerler, insani ve ahlaki değerler.      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 9                                              | Ahlak ilminin temel kavramları: Mutlulukçu ahlak anlayışları.             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 10                                             | Ahlak ilminin temel kavramları: Vazife kavramı ve Kant'ın ahlak anlayışı. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 11                                             | Ahlak ilminin temel kavramları: Ahlaki davranış ve özellikleri.           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 12                                             | Ahlak ilminin temel kavramları: Hulk, huy, karakter ve mizaç.             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 13                                             | Osmanlı dönemi İslam Ahlakçıları.                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 14                                             | Çağdaş İslam Ahlakçıları.                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 22                                             | Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:                         | <p>Kur'an-ı Kerim<br/> Hüsameddin Erdem, Ahlak Felsefesi, Konya 2004.<br/> Macit Gökberk, Felsefe Tarihi, İstanbul 1989<br/> Ahmet Cevizci, Felsefe Tarihi, İstanbul 2003<br/> Mustafa Çağrı, İslam Düşüncesinde Ahlak, İstanbul 2000<br/> Ahmet Arslan, Felsefeye Giriş, İstanbul 2007<br/> Kindi, Felsefi Risaleler, çev. Mahmut Kaya, İst. 2003.<br/> Nasuriddin Tusi, Ahlak-ı Nasırî, çeviri editörü Tahir Özakkaş, İstanbul 2007<br/> Celil Kiraz, Kur'an'da Ahlak İlkeleri, Bursa 2007<br/> M. Abid el-Cabiri, Arap-İslam Kültürünün Akıl Yapısı, Kitabevi, 1999.<br/> M.M. Şerif, İslam Düşüncesi Tarihi I-IV, İnsan Yay., İst. 1990.<br/> Macit Fahri, İslam Felsefesi Tarihi, Birleşik Yay., İst. 2000.</p> |
| 23                                             | Değerlendirme                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI                        |                                                                           | SAYISI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Ara Sınav                                      |                                                                           | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Kısa Sınav                                     |                                                                           | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Ödev                                           |                                                                           | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Yıl Sonu Sınavı                                |                                                                           | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Toplam                                         |                                                                           | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı          |                                                                           | 40.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Finalin Başarıya Oranı                         |                                                                           | 60.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Toplam                                         |                                                                           | 100.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları |                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 24                                             | AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

| ETKİNLİK                                                | SAYISI | Süresi (Saat) | Toplam İş Yüğü (Saat) |
|---------------------------------------------------------|--------|---------------|-----------------------|
| Teorik Dersler                                          | 14     | 2.00          | 28.00                 |
| Uygulamalı Dersler                                      | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme) | 14     | 3.00          | 42.00                 |
| Ödevler                                                 | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Projeler                                                | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Arazi Çalışmaları                                       | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Arasınaylar                                             | 1      | 6.00          | 6.00                  |
| Diğer                                                   | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Yarıyıl Sonu Sınavı                                     | 1      | 10.00         | 10.00                 |
| Toplam İş Yüğü                                          |        |               | 86.00                 |
| Toplam İş Yüğü / 30 saat                                |        |               | 2.87                  |
| Dersin AKTS Kredisi                                     |        |               | 3.00                  |

| 25                                                | PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE<br>DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU |     |     |         |     |     |        |     |     |          |      |      |              |      |      |      |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|---------|-----|-----|--------|-----|-----|----------|------|------|--------------|------|------|------|
|                                                   | PY1                                                                     | PY2 | PY3 | PY4     | PY5 | PY6 | PY7    | PY8 | PY9 | PY10     | PY11 | PY12 | PY13         | PY14 | PY15 | PY16 |
| ÖK1                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 3   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK2                                               | 4                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK3                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 3   | 0      | 0   | 0   | 0        | 2    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK4                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 3   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK5                                               | 2                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 4   | 0      | 0   | 0   | 0        | 2    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK6                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 4   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK7                                               | 2                                                                       | 0   | 2   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK8                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 3   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK9                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 4      | 0   | 0   | 0        | 0    | 4    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK10                                              | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 3   | 0        | 2    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri |                                                                         |     |     |         |     |     |        |     |     |          |      |      |              |      |      |      |
| Katkı Düzeyi:                                     | 1 çok düşük                                                             |     |     | 2 Düşük |     |     | 3 Orta |     |     | 4 Yüksek |      |      | 5 Çok Yüksek |      |      |      |